

Obsah

Předmluva	7
Ediční poznámka	9
1. Pojem a specifika centonu	11
1.1. Lat. <i>cento</i> vs. řec. <i>κέντρον/κέντρον</i> : etymologie a lexikální významy	11
1.2. Centonární poetika očima antických a raně středověkých autorů. .	20
1.2.1. Decimus Magnus Ausonius, <i>Epistula ad Paulum</i>	20
1.2.2. Církevní Otcové	32
1.3. Základní charakteristiky a možnosti klasifikace centonů	36
1.4. Cento jako literární žánr?	41
2. Historický přehled antické centonární tvorby	45
2.1. Zárůdky centonární poezie: „pseudocentones“	45
2.2. Ὀμηρόκεντρα & Vergiliocentones	53
3. Antické centony očima moderních badatelů	71
4. Metoda interpretace centonárního textu: teorie intertextuality . .	87
4.1. Koncept intertextuality a jeho vývojové proměny.	87
4.2. <i>Centones</i> : intertextuální literární forma <i>par excellence</i>	94
4.3. Kritéria zkoumání intertextuálních vztahů v centonu	99
5. Centones Vergiliani: mytologická epyllia.	103
5.1. Cento-pastiš a/nebo polemika s Vergiliem?	103
5.2. Preliminární úvahy.	104
5.3. <i>Narcissus</i> (<i>Anth. Lat.</i> 9 R)	107
5.3.1. Ústřední okruh motivických aluzí: <i>imago</i>	109
5.3.2. Tematické aluze: Narkissový intertextuální protějšky	110
5.3.3. Intertextuální rámec centonu: aluze na Vergiliovu druhou <i>Eklogu</i> . .	111
5.3.4. Ovidiovská inspirace v centonu: aluze Vergiliem na Ovidia.	112
5.3.5. Narkissovův obraz (<i>imago</i>) jako metafora centonární poezie.	117
5.4. <i>Iudicium Paridis</i> (<i>Anth. Lat.</i> 10 R)	119
5.4.1. Motiv zlatého jablka: aluze Vergiliem na Vergilia	122
5.4.2. Prolínání dějové linie centonu a <i>Aeneidy</i>	123
5.4.3. „Otevřený“ konec centonu	128
5.5. <i>Hercules et Antaeus</i> (<i>Anth. Lat.</i> 12 R).	129
5.5.1. Tematické aluze: vergiliovská předloha Herculova souboje s obrem	130
5.5.2. Vedlejší intertextuální protějšky centonárních postav.	131
5.5.3. Intertextuální rámec centonu: aluze na čtvrtou knihu <i>Aeneidy</i> . . .	132
5.6. <i>Progne et Philomela</i> (<i>Anth. Lat.</i> 13 R)	134
5.6.1. Struktura prologu a jeho aluzivní funkce	138

5.6.2. Ironické momenty centonu.	142
5.6.3. Médeia jako předobraz Filomély: aluze Vergiliem na Vergilia.	143
5.6.4. Vedlejší intertextuální protějšky centonárních postav.	145
5.6.5. Vergiliovo zpracování mýtu: aluze Vergiliem na Vergilia.	147
5.6.6. Ovidiovská inspirace v centonu: aluze Vergiliem na Ovidia.	149
5.6.7. Motiv mluvící krve	151
5.7. <i>Europa</i> (Anth. Lat. 14 R)	154
5.7.1. Motivické okruhy aluzí.	157
5.7.2. Tematické aluze: krétský mytologický cyklus.	158
5.7.3. Ovidiovská inspirace v centonu: aluze Vergiliem na Ovidia.	161
5.8. Srovnání intertextuálních strategií I.	164
5.9. <i>Hippodamia</i> (Anth. Lat. 11 R)	168
5.9.1. Struktura prologu a jeho aluzivní funkce	168
5.9.2. Kritika Vergiliova literárního vkusu, nebo hravá nadsázka?	175
5.9.3. Motivické a tematické okruhy aluzí	178
5.9.4. Intertextuální protějšky centonárních postav	183
5.9.5. Komické a tragikomické momenty centonu	194
5.9.6. Sekundární vzory centonu: Ovidius a Statius	197
5.9.7. K otázce polemické koncepce centonu.	199
5.10. <i>Alcesta</i> (Anth. Lat. 15 R)	201
5.10.1. Literární filiace centonárního zpracování mýtu o Alkéstidě	202
5.10.2. Struktura prologu a jeho aluzivní funkce	205
5.10.3. Motivické okruhy aluzí.	207
5.10.4. Ústřední okruh tematických aluzí: Dido a Aeneas	207
5.10.5. Vedlejší intertextuální protějšky centonárních postav.	219
5.11. Srovnání intertextuálních strategií II.	228
Závěr	231
Korpus centonárních textů	235
<i>Narcissus</i> (Anth. Lat. 9 R)	236
<i>Iudicium Paridis</i> (Anth. Lat. 10 R)	238
<i>Hippodamia</i> (Anth. Lat. 11 R)	242
<i>Hercules et Antaeus</i> (Anth. Lat. 12 R)	255
<i>Progne et Philomela</i> (Anth. Lat. 13 R)	257
<i>Europa</i> (Anth. Lat. 14 R)	260
<i>Alcesta</i> (Anth. Lat. 15 R)	263
Summary (<i>Centones Vergiliani</i> : Classical Poetry in the Kaleidoscope).	275
Seznam použitých bibliografických zkratek.	277
Seznam zkratek citovaných antických děl	280
Použitá literatura.	281
Jmenný rejstřík	299
Rejstřík citací z Vergilia	311